

Selefiyenin başlıca görüşleri nelerdir?

Romanya'dan okuyucularımız: "Selefiye akidesi nedir? Kurucusu kimdir? Başlıca görüşleri nelerdir?"

BUGÜNKÜ SELEFIYENİN TEMSİLCİSİ

Bu gün dünyanın değişik bölgelerine dağılmış bulunan selefilik anlayışının son temsilcisi, Vahhabiliğin kurucusu olan Muhammed bin Abdulvehhap'tır. Muhammed bin Abdülvehhab 1703 tarihinde Necid'de doğdu. Babası Uyeyne kadısı olduğundan ilk dini bilgilerini babasından aldı. Fıkıhta Hanbelî, itikatta İbn-i Teymiyye'cidir. İbn-i Teymiyye'nin itikadî görüşlerini siyasete taşımış, görüşlerinin tamamına sonradan Vehhabilik denmiştir.

Babasının ölümü üzerine bazı dini tavırlara şirk demeye başlamış, Hazret-i Ebu Bekir'in (ra) hilâfeti devrinde Müseylimetü'l-Kezzap'la yapılan savaşta şehid olan sahabelerin kabirlerini şirke meydan vermemek gerekçesiyle yıktırmıştır. Bunun üzerine halkın tepkisini çekmiş, hatta ölümle tehdit edilince, 1745 tarihinde Suud ailesinin hâkimiyetinde bulunan Dir'iyye bölgesine yerleşmiştir. Bozuk fikirlerinin Osmanlı'ya karşı kullanılabilir bir dinî mahiyet taşıması üzerine Suud ailesinden siyasî destek görmüştür. Bu günkü Suudi Arabistan devletini kuran Muhammed bin Suud'un desteği ile siyasî fikirlerini yayma fırsatı bulmuştur. Bu sırada Suud ailesi, gerileme alâmetleri gösteren Osmanlı Devletinden ayrılarak müstakil bir devlet olma hayalleri kurmakta idi. Abdulvehhab'ın görüşleri tam bu esnada Osmanlı'ya isyan için bulunmaz bir fırsat mahiyeti taşıyordu. Çünkü böylece Mekke ve Medine'de bulunan sahabe türbelerine hizmeti ve hürmeti esirgemeyen Osmanlı Devleti memurları bu yaklaşımları dolayısıyla müşrik sayılacak; bu da Osmanlı'ya itaatten vazgeçip, isyana kalkışmaya haklı bir sebep oluşturacaktı. Abdulvehhab'ın görüşleri Suud ailesinin hayalleri ile örtüşüyordu. Dolayısıyla bu görüşler, Suudi Arabistan'ın kuruluşunun temel harcı oldu. Ve Suudi Arabistan'da yayılma ve hatta resmî mezhep statüsü kazanma istidadı gösterdi. Bu görüşler âlem-i İslâm'a tanıtılırken ise, yorumlarda âyet ve hadislerin zahirine bağlılıkları dolayısıyla "**selefilik**" kılıfı kullanıldı.

SELEFİLERİN BAŞLICA GÖRÜŞLERİ

Selefilere göre, kabirler üzerine kubbe yapmak, adak adamak küfürdür; ziyaret dalâlettir. Amelde dört mezhebe cevaz vardır; fakat itikadda mezhepler yasaklanmıştır. Tarikatlara girmek küfürdür. Namazın cemaatle kılınması farzdır ve her fert, beş vakit camiye gelmeye mecburdur. Namazlardan sonra cemaatle tesbih çekmek bidattir. Minare yapmak, el öpmek bidattir. Allah'tan başka her şeyi, bir mezarı, bir şeyhi, veli diye bilinen kişileri, hatta Hazret-i Peygamberi (asm) vesile edinmek şirktir. Muska yapmak ve taşımak Allah'tan başkasının insan üzerinde tesirini kabul etmektir ve tamamen şirktir. Bir ağacı, bir taşı mukaddes tanımak, "Ya pir, ya imam, ya Ali yetiş" gibi sözler, Allah'a şerik koşmak demektir. Hırka-i Şerif ve Lihye-i Saadet (Hazret-i Peygamberin hırkası ve sakalı) ziyaretleri de aynı hükme tabidir. Hazret-i Peygambere (asm) salâvat getirirken "Seyyidina ve Mevlânâ" denmez. "Delail-i Hayrat" okumak yasaktır; zira bu, Peygamber'e ibadet mahiyetindedir.

Keza selefilere göre, sofuluk yapmak gizli şirktir. Neced'i ziyaret etmek, Kerbelâ toprağına secde etmek, Mehdiye inanmak, Hızır ve İlyas'ın sağ olduğunu söylemek, şeyhlere rabita yapmak, gavsı, kutuplara, abdalların varlığına, üçlere, yedilere, kırklara inanmak, ölümlerin diriler üzerinde tasarrufunu kabul etmek demektir ve şirktir.

Abdü'l-Vehhab'a göre, tasavvuf bidattir. Tarikat, mürşidin kendisini vesile edindirmesi demektir. Hazret-i Peygamber her türlü dinî tebliğleri yapmıştır. Bundan dolayı, Ebubekir-i Sıddık'a ayrı bir zikir usûlü, Hazreti Ali'ye hususî sırlar tevdi etmesi, onlara iftiradır "dininizi ikmal ettim" âyetine de aykırıdır.

Keza selefilere göre, tasavvuf ehli olanların, keşif yoluyla bilme iddiaları asılsızdır. Onlara göre, tarikattaki rabita açıkça şirktir. Rufai burhanları, kendilerinde tasarruf iddiasını ifade ettiği için şirktir. Ticanilerin, âlem-i menam'da Hazret-i Peygamberden (asm) emir aldıklarını iddia etmeleri, ölünün tasarrufuna inanmaktır. Kadiriler'in, Bedeviler'in şeyhleri önünde eğilmeleri, Mecusi rakslarını ihya etmeleri, diğer ehl-i tarikin Hazret-i Ali ve evlâtlarını masum kabul etmeleri şirktir.